

MUSH WITH P.R.I.D.E.

Een leven zonder hond is een vergissing
(Carl Zuckmayer)

Aanwijzingen voor het verantwoord houden en omgaan met sledehonden

Een uitgave van de Nederlandse bond van Sledehonden-sportorganisaties

Uitgave 1997

Mush with P.R.I.D.E

Inleiding

Onderstaande informatie is overgenomen uit de bewerking van het origineel, Mush with P.R.I.D.E., uitgegeven door een organisatie in Fairbanks (Alaska) met de naam P.R.I.D.E. (Providing Responsible Information on a Dog's Environment).

De Nederlandse bewerking van deze brochure is in 1997 uitgegeven door de Bond van Nederlandse Sledehonden Sportorganisaties (BNSS) en is bedoeld als een handleiding voor het verantwoord houden en omgaan met sledehonden.

Wat wordt bedoeld met "Mush with P.R.I.D.E."; de afkorting correspondeert met het Engelse woord pride (= trots) en geeft, als letterspeling, aan dat sledehondenmensen trots zijn op de culturele erfenis, de sledehond.

De mushers (sledehondenmensen) zijn hierin zeer serieus en zijn er trots op toe te werken naar een verantwoordelijke manier van samenleven met hun partners, de honden. De relatie mens - sledehond is een der oudste ter wereld. Hedendaagse sledehondenbezitters zijn trots op hun atleten, de honden, die gefokt en getraind zijn om datgene te doen; samen gaan als een team, "Mens en honden".

Middels deze brochure wordt aan sledehondensporters, -fokkers en -bezitters en alle andere geïnteresseerden de mogelijkheid geboden voor, en de noodzaak aangegeven tot, "leven met sledehonden op een verantwoorde manier".

SLEDEHONDEN

De hond is het oudste en meest gedomesticeerde huisdier. Gedurende duizenden jaren is het dier helper, gezelschap en vriend geweest. Taken, die tot de dag van vandaag vervuld worden, zijn: waakhond, reddingshond, blinden-geleidehond, SOHO-hond, herdershond en jachthond. Dikwijls is hij ook de enig overgebleven vriend van alleenstaande en oudere mensen.

De sledehonden die eigenlijk hun oorspronkelijke taak niet langer hoefden te vervullen, als gevolg van technische en civiele vooruitgang, worden tegenwoordig ingezet als invulling van hobby in afstands- zowel als sprintsport.

Zowel als wij mensen de verplichting hebben de in het wild levende dieren te beschermen en voor uitsterven te behoeden, hebben wij ook een dergelijke plicht ten opzichte van oude foklijnen, hen te beschermen en te behouden, geschikt voor de oorspronkelijke taak. Bij sledehonden kan dit eigenlijk nog maar op een manier, via de sport.

Het behoud van de oorspronkelijke selectiemogelijkheid, die gebaseerd was op prestatie, is absoluut noodzakelijk en kan alleen nog gebeuren tijdens de wedstrijden, alleen dan bestaat hoge aanspraak op de benodigde fysieke en mentale kwaliteiten, die de sledehond onderscheiden van andere honden.

Deze selectie leidt tot grotere vitaliteit, kracht en werkwil; in de ideale situatie resulteert het ook in honden met de juiste, kenmerkende eigenschappen; vriendelijk en sociaal en dus in het instand houden van alle oorspronkelijke doelstellingen.

Sledehonden behoren tot de oudst bekende hondensoorten. Alle, inclusief enige nieuwe foklijnen, hebben ondanks dikwijls grote verschillen in uiterlijke verschijning, een ding gemeen, "de gedrevenheid en de wil tot trekken".

Zij hebben nooit huis of hof bewaakt, zijn dus ook geen waak- of typische huishond. Je dient alleen een sledehond te nemen, indien de wens leeft met het dier de sport te bedrijven, als je dat niet wilt of kunt, neem dan geen sledehond.

Het is een roedeldier, dat het liefst buiten leeft met soortgenoten. Aan de verschillende eisen die recreatieve, lange afstand of sprintsport stelt, kan gemakkelijk voldaan worden middels de variatie in foklijnen en door aangepaste training.

Sledehonden zijn en worden nog steeds gefokt om de oorspronkelijke taak te vervullen (b.v. lange afstand in grote of kleine teams, transporteren van vracht, enz.) en doen dat gewoon goed.

Het enige juiste advies aan beginners in de sport is zoveel mogelijk informatie te verzamelen, vòòrdat je een hond aanschaft.

Aanbevelingswaardig is b.v. lid te worden van een ras- en/of sportvereniging. In de ideale situatie bezoek je ook kennels en wedstrijden.

De meeste kennis doe je op als helper bij een wedstrijdteam. Dergelijke helpers zijn welkom en belangrijk, zeker voor de grotere teams, die dikwijls meer hulp nodig hebben.

Als jij voor sledehonden kiest, leg je niet alleen jezelf, maar ook je hele gezin voor vele jaren vast. Middels de zorgvuldige keuze van je hond(en), creëer je de mogelijkheid tot veel plezier en succes in de sport.

Sledehonden zijn fascinerende dieren, de sport en het leven met hen is voor de musher zeer veeleisend, hij is verzorger, trainer, (fokker) en de beste vriend van zijn honden.

Een veelomvattende taak, die, als er met voorzichtigheid en overleg en met besef van de grote verantwoordelijkheid aan begonnen wordt, resulteert in een lange vreugdevolle periode, die, zoals velen al gemerkt hebben, leidt tot een heel eigen manier van leven.

DE SLEDEHONDENSPOORT

De sport is een amateursport, die echter professionele eisen stelt aan kennis, discipline en verantwoordelijkheidsbesef van de musher.

Sledehondensport is geen seizoensport, sledehondensport is een manier van leven.

Hoewel de wedstrijdperiode relatief kort is, ongeveer 3 maanden, moet iedereen die met deze sport wil beginnen zich heel duidelijk realiseren, dat sledehondensport inhoudt; **365 dagen per jaar samenleven met je honden.**

DE HONDENKENNEL EN UITLOOP (SPEELWEI)

Een droog, afwaterend stuk grond, maakt het voor jou en je honden plezieriger, bovendien is dat beter voor de hondenpoten. Als je er ook nog vanuit huis op uit kunt kijken (minimaal binnen gehoorsafstand) heb je nog meer plezier van je dieren en geeft het je de gelegenheid snel te reageren als er iets mis mocht gaan.

Creëer voor je honden een situatie, waarin ze zelf de keus hebben tussen zon en schaduw. Als er wat wind door de kennel kan waaien, hebben de honden wat minder last van vliegen en muggen. In de winter is juist zon wel lekker en nuttig, als je daarnaast ook nog beschutting tegen de wind kunt geven, bespaar je de honden onnodig verlies van energie.

Als je de kennel zo inricht, dat je de taken zoals b.v. schoonmaken, water geven en voeren efficient en gemakkelijk kunt uitvoeren, blijft er meer tijd over om met je honden te spelen.

Vraag ook bij bevoegde instanties hoe de regels zijn waar buitenkennels aan moeten voldoen. Als er geen extra locale regels bestaan, houd dan per hond minimaal 7m² aan (meer ruimte kan geen kwaad), en raadpleeg het waak- en heemhonden besluit van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, dat heel duidelijk is.

Doe nooit gravel, grind of dergelijke in je kennel, hoewel sommigen hier geen problemen mee hebben, zijn er gevallen bekend van honden die sterven na het eten van stenen. Zand, vlonders of andere bodembedekking, zoals houtsnippers, zijn mogelijke oplossingen als de ondergrond van je kennel vochtig is. Als je stevig gaas ingraaft voordat het bodemmateriaal erop komt zullen de honden beslist minder enthousiast graven. Beton of grote tegels zouden incidenteel pootproblemen kunnen geven, maar is makkelijk schoon te houden en voorkomt dat de nagels van de honden te lang worden.

Het dagelijks schoonmaken en "poepscheppen" maakt het niet alleen prettiger voor jou en de honden, maar helpt ook ziekten (zoals parvovirus) en parasitaire aandoeningen te voorkomen. Heel goed is het natuurlijk om bij je kennels een omheinde speelruimte (min. 1.5m hoog) te hebben, waarin je de honden kunt laten rennen en spelen. Een dergelijke plek is ideaal voor het socialiseren van je honden. Bedenk hierbij, dat jij bepaalt wat er gebeurt! Sta geen agressief gedrag

of vechtpartijen toe. Discipline begint in je kennel en (vooral jonge) honden willen nog wel eens proberen hoever ze t.o.v. de andere honden en jou kunnen gaan. Een hek rond je kennel is zo wie zo geen gek idee, los lopende honden, katten, nieuwsgierige buurkinderen of andere niet altijd gewenste contacten worden zo voorkomen.

Speciaal 's winters is verlichting bijna een noodzaak, al was het alleen maar om in geval van nood te kunnen zien wat je doet. Een eenvoudige binnenkennel met verwarming komt van pas bij bevellingen en voor zieke of gewonde honden.

BLIJF GOEDE VRIENDEN MET JE BUREN

Als je dicht bij anderen woont, wie niet in ons dichtbebouwde landje, is het belangrijk dat je jouw honden leert rustig te zijn.

Het respecteren van het recht van anderen op rust en stilte, houdt je burens gelukkig en zorgt voor positieve waardering van de sport. Honden blaffen om een reden, zoals vragen om aandacht, het aankondigen van een bezoeker, of gewoon als onderlinge communicatie. Dagelijks "groepsgezang" (huilen) is een positieve uiting, maar honden kan geleerd worden het grootste gedeelte van de dag stil te zijn.

HONDENHOKKEN

Iedere hond dient in principe een eigen nachthok te hebben, maar dikwijls zien we bij sledehonden dat twee of soms meer honden gezellig een hok delen.

Het hok moet van de grond staan (klossen, balkjes), en in elk geval zo groot zijn dat de hond erin kan staan, liggen en draaien, maar niet te groot, omdat anders teveel warmte (energie) verloren gaat bij koud weer.

Een houten hok is prima, soms zie je ook houten of plastic tonnen, die na aanpassing een goed onderkomen bieden. Stro of hooi maken de behuizing 's winters comfortabel, maar je moet het wel dikwijls vervangen, omdat er anders irritatie van de luchtwegen of andere aandoeningen op kunnen treden. Nat stro of hooi moet direct vervangen worden. Veel andere materialen zijn natuurlijk ook geschikt zoals kranten- of papiersnippers (ongekleurd) en een dubbelwandig hok met isolatie is natuurlijk ook goed.

De hokken moeten verplaatsbaar zijn, zodat je ze aan alle omstandigheden kunt aanpassen. Het is heel nuttig om de hokken zo te maken, dat dak of bodem eraf kan, zodat schoonmaken een stuk makkelijker wordt. Een ander idee is het platte dak, waarop honden graag (in de zon) liggen. Een verhoogde ingang voorkomt inregenen en tocht en houdt stro of ander materiaal binnen. Een metalen rand rondom de opening voorkomt 'vreten' (vaak verveling). Als je het hok een kleurtje geeft, of gekleurd materiaal gebruikt, overtuig je dan eerst dat er geen giftige stoffen in zitten. Gebruik niet roestende schroeven, het is beter dan spijkere en bovendien handiger bij reparaties.

De soms gehoorde mening dat een hond 'stoerder' wordt zonder hok, is natuurlijk klinkklare nonsens. Integendeel, alleen juiste en deskundige training onder verschillende omstandigheden geven het gewenste en nodige resultaat. Gebruik van stro, geïsoleerde hokken, of zelfs verwarmde hokken hebben geen invloed op de groei van de vacht. Juist omgekeerd, honden in een warme comfortabele omgeving hebben minder voedsel nodig om op gewicht te blijven, hebben meer energie voor het lopen en kleine letsels zullen sneller helen.

Voor verdere, nuttige, aanwijzingen over hondenhokken en kennels, verwijzen we naar het eerder genoemde waak- en heemhonden besluit.

KENNEL VOOR LOOPSE TEVEN

Als je niet-gesteriliseerde teven hebt, zal je maatregelen moeten nemen om ongewenste dekkingen te voorkomen. Een simpele oplossing is het apart kennelen van reuen en teven, wat als bijkomstig voordeel heeft dat er geen constante paarvorming is, wat voor dubbele onrust zorgt bij het weghalen van de loopse teef. Als je genoeg ruimte hebt, is het een goed en rustgevend idee een speciale kennel voor loopse teven te maken, bij voorkeur zover mogelijk van de reuen. Plan die kennel groot genoeg, want teven beïnvloeden elkaars cyclus en als er een begint, volgt de rest meestal snel. Hekken van minstens 1.80m hoog met een goede sluiting zijn de minimum eisen, geheel overdekt houdt ook de klimmers tegen, ingraven van de omheining voorkomt 'uitgraven'. Zet de hokken zo neer dat ze niet als springplank naar de vrijheid (lees reuen) kunnen dienen. Houd er ook rekening mee dat sommige dames in deze periode wat humeurig kunnen zijn. Als je van plan bent met je honden te fokken kan de loopsheid-kennel ook prima gebruikt worden als puppy kennel.

HONDENVERVOER

Voor training en wedstrijden moeten we meestal onze honden vervoeren, soms over grote afstanden, zeker als we naar de sneeuwwedstrijden gaan. De honden moeten veilig en comfortabel kunnen reizen. Er zijn vele manieren waarop dit kan; speciaal geconstrueerde aanhangwagens (bij voorkeur met tandemas = stabiel), auto's met ingebouwde of opgebouwde hokken, enz. Behalve voor vervoer geven de hokken beschutting tegen het weer, plaats om te rusten en te ontspannen voor en na de wedstrijd. Wedstrijd-honden zijn gek op hun hok, er is geen hond, die niet graag in zijn hok springt of erin getild wordt en zich er comfortabel installeert, waar het dan ook is. De hond associeert zijn hok met plezier, opwinding, training, wedstrijden, lopen in een team en de zekerheid van een eigen hol.

HET TRANSPORTHOK MOET GROOT GENOEG ZIJN, ZODAT DE HOND ZICH ERIN KAN UITSTREKKEN, STAAN, RONDRAAIEN EN OPKRULLEN. De bodem en evt. bodembedekkend materiaal dient te allen tijde droog te zijn. Het hok moet voldoende en juist geventileerd zijn (voorkomt ook condens). De deurtjes zo, dat een hond er makkelijk in en uit kan. Er zijn mushers, die menen dat honden het prettiger vinden met z'n tweeën in een hok. Als jij dat ook vindt, doe het dan, zet wel honden die het goed met elkaar kunnen vinden samen en pas natuurlijk de maten van het hok aan.

TRANSPORTHOKKEN MOETEN NIET TE KLEIN ZIJN, MAAR ZEKER OOK NIET TE GROOT, OMDAT ANDERS BIJ PLOTSELING HARD REMMEN ERNSTIGE BLESSURES KUNNEN ONTSTAAN. Ook is het heel belangrijk dat er in of aan de hokken geen scherpe of uitstekende delen zitten, daarnaast moeten de tussenwanden veilig zijn, alleen gaas voldoet meestal niet, omdat poten en/of nagels makkelijk kunnen beschadigen, bovendien geven geheel of deels dicht tussenwanden meer rust en minder stress.

Bij de constructie van transporthokken ligt de hoogste prioriteit op bescherming tegen invloeden van buiten, niet op isolatie. Warmte produceren ze zelf genoeg, vandaar dat je 's winters veel luiken/deuren open ziet. Bij aanhangwagens moet je erop letten dat de honden geen last van uitlaatgassen kunnen krijgen (eigen of andere). Soms is het noodzakelijk om met een flexibele pijp de eigen uitlaatgassen onder of boven de aanhanger om te leiden.

Er moet altijd voldoende luchtcirculatie zijn, zowel rijdend als stilstaand, ook als het regent of sneeuwt en niet tochten.

Buitenmateriaal moet waterdicht zijn, binnenmateriaal daarentegen vochtregulerend om condens zoveel mogelijk tegen te gaan.

De bodem dient dubbel te zijn, voorzien van isolatie en voldoende grip bieden.

Voor stro, krantenpapier e.d. geldt hetzelfde als hiervoor bij nachthokken.

Natuurlijk moet je tijdig, zeker na het voeren of drinken, de honden de gelegenheid geven hun behoefte buiten te doen.

Jonge honden kunnen nog wel eens last hebben van wagenziekte, daarom verdient het aanbeveling de hond er zo jong mogelijk aan te wennen. Een paar ritjes met de moeder of een andere ervaren hond, doen vaak wonderen. De pup ziet dat alles normaal schijnt te zijn en wordt gerustgesteld door de moeder of andere hond.

VOEDING VOOR SLEDEHONDEN

De voorouders van onze honden waren jagers. Zij bezaten op dit doel toegespitste reukorganen en krachtige kaken met scherpe tanden en hadden een zodanig bewegingsapparaat, dat zij hun prooi konden vangen en doden. Ze aten hun vangst, die veelal bestond uit planteneters, met huid en haar, dus niet alleen het spiervlees, maar ook de ingewanden, maag met inhoud en de botten. Zo kregen ze alle noodzakelijke voedingsstoffen op de meest efficiënte manier ter beschikking (b.v. voorverteerde koolhydraten uit de darmen van de prooi).

Heden ten dage leven slechts weinig honden nog op een dergelijke manier, maar de samenstelling van optimale voeding is niet veranderd. De tanden maken het voedsel klein en met hulp van speeksel glijdt het makkelijk naar binnen. In de maag begint de vertering van eiwit. Vet en koolhydraten worden in de dunne darm verteerd. Honden kunnen alleen zgn. ontsloten koolhydraten opnemen.

De verteringstijd is in vergelijking met andere soorten heel kort, daarom moet hondenvoer zeer licht verteerbaar en niet volumineus zijn.

Voerkeuze.

Het 'ideale voer voor alle sledehonden' bestaat niet. De samenstelling van het voer hangt af van soort, leeftijd, leefomgeving, lichamelijke toestand, de mate en wijze van training en beschikbare voedingsmiddelen.

Een sledehonden dieet bestaat veelal uit een commercieel droogvoer, op vlees gebaseerd voer, of een combinatie van beide.

Droogvoer is makkelijk te bewaren en te voeren en, indien samengesteld voor werkende honden, hoeft er vaak niets toegevoegd te worden, behalve wanneer de honden zeer intensief moeten werken, b.v. enkele uren per dag.

Vers vlees is dikwijls slechter houdbaar om- dat dit diepgevroren bewaard moet worden en het bestaat voor een groot deel uit water (ca. 75%) en vraagt daardoor per calorie een groter volume dan droogvoer. Vlees vinden honden echter echt lekker en het kan helpen tegen uitdroging, omdat er zoveel water inzit. Het kan zijn, dat tijdens het productieproces van droogvoer enige voedingsstoffen verloren gaan, maar fabrikanten compenseren dit normaliter, vleesproducten zijn gevoeliger voor bederf.

In het algemeen is bijna overal een goede kwaliteit van beide soorten voer te koop.

Hoe is de voedingsbehoefte van een werkende hond te bepalen?

De beste manier om uit te vinden hoe je hond er qua voedingsbehoefte voorstaat is, het dier eens goed te bevoelen op de rug, borst en flanken. Doe dit zeker om de twee à drie dagen (onder zware omstandigheden is het belangrijk om nog vaker naar het gewicht van de hond te kijken). De ribben, ruggegraat en heupbeenderen moeten niet verstopt zijn in centimeters vet, ook niet echt uitsteken, maar wel makkelijk voelbaar zijn. Een hond in goede conditie is slank en gespierd, maar nooit broodmager. Als je er niet zeker van bent hoe het ideale uiterlijk en het, door middel van voelen te bepalen, gewicht van je individuele hond zou moeten zijn, vraag dan een ervaren sledehondenkenner. Grijp ook iedere gelegenheid aan de honden die het in jouw sportsoort erg goed doen te bekijken en te voelen.

Het is belangrijk te weten dat er geen formule of tabel bestaat, die jou kan vertellen hoeveel voer je jouw honden moet geven. Eventueel bestaande formules of tabellen zijn alleen een uitgangspunt, maar zijn op de lange termijn geen richtlijn. Er is teveel variatie in de stofwisseling, de omgeving en de prestaties van de honden om van een gemiddelde voedingsbehoefte te kunnen spreken.

Vuistregel is dat een doorsnee husky van zo'n 20 kg, 's zomers rustig in de kennel, ongeveer 65 kilocaloriën per kilo gewicht nodig heeft. Een gemiddeld droogvoer met 30% eiwit en 20% vet levert ongeveer 4555 cal/kilo. Dit betekent dat deze "doorsnee" husky ongeveer 300 gram voer per dag nodig heeft. Als een hond genetisch meer "husky" is, heeft hij vaak minder nodig, als het meer "hound" is, zou hij wel eens meer nodig kunnen hebben. Nogmaals, bekijk en controleer de voedingsbehoefte van je honden met je handen. Vertrouw je jezelf niet, bepaal dan het ideale racegewicht van je honden en weeg ze regelmatig, zeker tijdens het seizoen.

Voedingseisen tijdens training.

Naar mate je ervaring krijgt met het voeren van je honden, heb je allang ontdekt dat je dikwijls in hoeveelheid moet variëren om de honden rond het ideale gewicht te houden. Als je begint te trainen en iedere keer als de belasting hoger wordt, merk je dat de honden meer voer nodig hebben. Als het koud en vochtig weer is hebben de honden alleen al meer nodig om hun normale lichaamstemperatuur op peil te houden. Een van de moeilijkste perioden om de honden op het juiste gewicht te houden is de late herfst, door de combinatie van het weer en de toenemende trainingskilometers.

Wees verstandig en anticipeer op de toenemende voedingbehoefte door meer te voeren voordat ze gewicht gaan verliezen. Meer betekent meestal niet meer in massa, maar beter qua kwaliteit/caloriën (geleidelijk overschakelen op b.v. zgn. high energy voer).

Tijdens het hoog seizoen kunnen, vergeleken met in ruste, 'sprint'-honden een 2 - 3 maal hogere voedingsbehoefte hebben, 'lange afstands'-honden zelfs 3- 6 maal zo hoog.

Water

Het klinkt misschien gek, maar het belangrijkste voedingsmiddel is water. Eiwit-, vet-, vitamine-, of mineralen tekorten kunnen na dagen of maanden de gezondheid van de honden aantasten. Watertekort (dehydratie) daarentegen heeft direct invloed op de gezondheid en kan zelfs, als het niet gelijk goed behandeld wordt, tot de dood leiden.

Een hond krijgt water binnen door drinken en door vochthoudend voedsel, daarnaast door vrijkomen van water tijdens de stofwisseling.

Water gaat verloren middels urine, stoelgang en waterdamp door uitademing.

Een hond in ruste heeft ongeveer 60 gram water per kilo lichaamsgewicht per dag nodig. De 'doorsnee' husky van 20 kilo heeft dus minimaal 1,2 liter water per dag nodig. Alles wat extra waterverlies veroorzaakt verhoogt de dagelijkse waterbehoefte. Als een hond getraind wordt, ademt hij vaker dan in rust. De uitgeademde lucht bevat water, hoe kouder en droger de buitenlucht is, hoe meer vocht de hond verliest. Ook bij warm weer zal een hijgende hond veel vocht verliezen.

Verhoogde voedselopname in combinatie met training leidt tot verhoogde stoelgang en toename van de hoeveelheid stofwisselings afval, wat door de nieren moet worden gefilterd. Training leidt dus tot verhoogd vochtverlies, niet alleen door het ademen, maar ook via de stoelgang en urine.

Een hond uit een open-klas sprint team b.v. kan een verdubbelde vochtbehoefte hebben en bij afstands races zien we een vochtbehoefte die 3 tot 5 maal het normale bedraagt. Vergeet ook nooit dat diarree en overgeven veel vochtverlies geven. Dus pas op als een hond niet (goed) drinkt. Neem contact op met ervaren collega's en/of dierenarts en wees heel voorzichtig met inspannen.

HET TRAINEN

Het steeds onder controle hebben van je team is het voornaamste principe. Tot de standaard uitrusting behoren een stabiele, veilige slee, respectievelijk trainingskar. Zowel op slee als kar dient goed en veilig transport van eventueel geblesseerde of vermoeide honden mogelijk te zijn en wel door de zgn. hondenzak. Daarnaast heeft een slee minimaal een rem, een sneeuwanker en een veiligheidslijn. De kar is bovendien voorzien van goede remmen, een vast te zetten handrem een stevige bumper en een veiligheidslijn en **IS NOOIT TE LICHT**.

Voldoende en goed passende tuigen (harnassen) en treklijnen (plus reserve) zijn absoluut vereist, althans als je van je training enig nut wilt hebben. De haak waarmee de treklijn aan slee/kar komt, moet een zgn. 'gezekerde' haak zijn, zoals algemeen gebruikt wordt in de bergsport.

Voor en na de training is het heel nuttig de poten van je honden te controleren op mogelijke kwetsuren.

Trainingsplanning

Veel trainingsprincipes zijn specifiek voor het soort werk dat jij met je honden wilt doen. Daarbij komen nog ontelbare andere variaties, zoals klimaat, terrein, leeftijd van de honden, soort hond, enz., enz. Maar alle vormen van 'mushen' met alle verschillende variaties zijn een hele fijne manier om een nauwe band met je honden te krijgen.

In het algemeen kunnen we de training in categorieën indelen; het in vorm brengen van het lichaam, het in vorm brengen en stimuleren van de geest en het opvoeden. Als jij, voor jouw kennel een trainingsplan opstelt, denk dan zorgvuldig na over je doelen en je middelen (wat wil ik, wat kan ik), waarbij met middelen niet alleen de kwaliteit van je honden bedoeld wordt, maar ook wat jij je qua financiën, gezin, vrije tijd, enz. enz. kunt en wilt veroorloven. Het b.v. simpel optellen van trainingskilometers kan heel bedrieglijk zijn. De verschillende omstandigheden die de honden tijdens de training ervaren zijn ook belangrijk, stijle hellingen, modderpaden, diepe sneeuw, extreme temperaturen of wind. Beginners doen er goed aan zoveel mogelijk te lezen en raad te vragen aan ervaren mensen. Maar gebruik ook je gezonde verstand, 'zou jij onder de gegeven omstandigheden hetzelfde aan jezelf durven vragen, als wat je nu van je honden vraagt?'

Algemene principes van trainingsopbouw

Lichamelijk conditioneren. Verwacht niet van je honden dat ze meer kunnen dan waar ze klaar voor zijn. Bekijk iedere hond individueel. Honden werken weliswaar, met jou, als een team, maar zij hebben nog steeds individuele behoeften en mogelijkheden.

Wees niet bang voor een behoudend optreden en maak je geen zorgen hoever je burens of vrienden al trainen. Probeer nooit een hond te dwingen verder of sneller te gaan dan waartoe het dier blij en zonder overmatige inspanning toe in staat is. Heb plezier in je training en werk aan een goede band met je honden. Kleine teams zijn beter te trainen, zeker aan het begin van het seizoen. Afhankelijk van je eigen voorkeur en kennelgrootte kunnen trainingsteams bestaan uit 3 tot 6 à 10 honden en alles ertussen. Honden kunnen alleen in hun eigen tempo bewegen, je moet ze nooit forceren door mechanische of andere hulpmiddelen. Over specifieke trainingsmethoden is via diverse publicaties veel informatie beschikbaar, bovendien kun je het altijd nog vragen. Voorbeelden hiervan zijn b.v. interval- of krachttraining.

Je speciale aandacht wordt gevraagd voor het feit, dat goede manieren en beleefd optreden voor onze sport onmisbaar zijn. Benader landeigenaren, jachtbeheerders, boswachters, mede mushers e.d. vooraf, maak goede afspraken en gedraag je behoorlijk. Plan je training op een zodanig tijdstip, dat de paden niet overvol zijn met anderen, als joggers, wandelaars en ruiters. Groet mensen die je ontmoet, laat tijdig en correct horen dat je eraan komt en stop rustig als iemand iets te vragen heeft. Het schaadt je training niet (disciplineren en opvoeden, weet je wel) en het is goed voor het aanzien van onze sport.

Wij zijn medegebruikers en hebben daarom geen andere rechten of plichten dan wie dan ook, we zijn echt niets bijzonders, gewoon mensen bezig met training voor een fantastische sport.

Geestelijk conditioneren is het hele jaar belangrijk. Honden hebben deze vorm van aanmoediging echt nodig naast goede voeding en behuizing. Laat ze bij elkaar, zodat ze kunnen spelen, neem ze eens in huis of mee op visite, speel met ze en ga met ze wandelen, ook daar waar het druk is, in winkelcentra b.v.

Het is heel belangrijk je honden aan veel situaties te wennen, ga mogelijke problemen nooit uit de weg, zoek ze op en train erop. Maak afspraken met andere teams over inhalen en/of tegemoetkomen, ga langs koeien en paarden en loslopende honden, maar bedenk wel dat je 100% controle moet hebben, dus nooit te grote teams of een te lichte kar, want dan leren ze het nooit en krijgen jij en zij niet het hoognodige vertrouwen in elkaar.

Opvoeden hoeft niet voortdurend en dagelijks te gebeuren. Het meeste moet gebeuren als de honden jong zijn. Wees je ervan bewust dat alles wat je herhaaldelijk doet met een hond opvoeden is, dus bedenk waar je mee bezig bent als je ze iets leert. Voorbeeld: als je wilt dat je team goed en snel passeert, is het niet logisch dat je iedere keer als je een kennis inhaalt stopt voor een praatje, want dan leer je ze stil te staan zodra je passeert. Zorg ervoor dat het merendeel van de wisselwerking tussen jou en de honden positief resultaat oplevert en opweegt tegen de berisping die jij wellicht ook nodig vindt.

Het belangrijkste is dat je nooit je beheersing verliest tijdens het werken met je honden. Probeer hen op te voeden op een kalme, consequente manier, niet door kwaad te worden. Simpele zaak, vandaag nee, is morgen nee en overmorgen en altijd nee!!

SOCIALISATIE EN OPVOEDING

Ieder sociaal wezen heeft een nuttig doel nodig in het leven. Het welzijn van honden vraagt om de mogelijkheid keuzes te maken. Hoe gevarieerder de bezigheden zijn, des te eerder zal de sledehond toe zijn aan echte training. Lichte zomertraining, rennen (zonder lijn), of zwemmen maken een eenheid van mens en hond en maken de start van de echte training in de herfst een stuk simpeler. Een paar dagen of uren in huis betekent spel voor de hond, waarbij diverse geluiden en geuren geleerd en herkend worden. Simpele commando's zoals "zit" en "blijf" maken het veel eenvoudiger voor de hond meer te leren op latere leeftijd. Wat je precies met je honden doet is niet belangrijk, maar alles wat je samen doet geeft alleen maar meer vertrouwen tussen mens en dier. Het allerbelangrijkste is de hond ontzettend te prijzen als hij iets goed doet en er samen plezier in hebben. Pups hebben menselijke aandacht en contact nodig vanaf het eerste begin. Hoe meer aandacht je een pup geeft, des te meer kun je van ze verwachten als ze volwassen zijn.

Nu volgen een paar van de belangrijkste periodes in de ontwikkeling;

1 - 3 weken. Tijdens de eerste weken van hun leven knuffel en praat je tegen de pups twee tot drie maal per dag. Noem ze bij hun naam en zorg ervoor dat de eerste relatie met mensen positief is.

3 - 6 weken. In deze fase is spelen en vertrouwd contact met mensen erg belangrijk.

6 - 8 weken. Nu is de basis voor de mens-hond verhouding gelegd en ontwikkeld. De pups reageren nu op hun eigen naam. Tijdens wandelingen kunnen ze leren op een speelse manier te komen als ze geroepen worden. Laat ze kennis maken met allerlei dingen zoals water, oneffen terrein, obstakels, geluiden en vreemden. Bij die wandelingen, beginnend met een kwartier, kan je het beste een goed opgevoede hond meenemen als "voorbeeld". Pas op voor overdrijving.

4 - 12 maanden. In dit stadium kun je de pups wennen aan reizen, het harnas en de stake-out. Zorg dat de pup iets nieuws niet alleen hoeft te ervaren, maar altijd samen met een ervaren volwassen hond. De volwassen hond helpt, door kalm en zelfverzekerd te zijn. Door net zo als de volwassen hond te doen, leert een pup veel sneller dan wij het dier ooit zouden kunnen aanleren.

Als ze er individueel aan toe zijn, kun je ze heel voorzichtig voorbereiden op hun toekomstige taak als sledehond. De teams moeten klein zijn, de afstand kort en de snelheid laag. Nu leert de jonge hond spelenderwijs het abc van de sledehondensport, het lopen in een team zonder in de knoop te raken, dat lijnen en tuigen niet om in te bijten zijn, hoe andere teams te passeren, verschillende commando's en andere vaardigheden. Ook hier betekent een volwassen ervaren hond ingespannen naast de jonge hond een gevoel van zekerheid. De eerste trainingen zijn de moeilijkste, vermijd elke negatieve ervaring. Loven en plezier zijn weer het belangrijkste.

12 - 14 maanden. Rond deze tijd hebben de meeste honden hun definitieve grootte bereikt.

Afhankelijk van de soort en de genetische achtergrond zullen veel honden nog uitzwaven tot zo'n 2 ½ jaar oud. Hoewel de hond nu 12 maanden oud is en er volwassen uitziet, is het die geestelijk nog niet volwassen en moet nog een hoop ervaring en vertrouwen krijgen.

Elke ervaring die een jonge hond opdoet is bepalend voor de rest van zijn leven. In het begin zijn de honden erg leergierig. Vergeet je iets, dan is het later erg moeilijk in te halen. Hoe meer tijd en

energie je in jouw honden stopt, hoe meer vertrouwen, zelfbewustheid en enthousiasme voor een inzet tot 100% je zult zien.

Je moet constant in je achterhoofd hebben, dat een hond alleen aangeboren of aangeleerde dingen doet. *Een hond maakt nooit een fout.* Het is de trainer die fouten heeft gemaakt, als een hond niet gehoorzaamt of niet doet wat verwacht wordt. Ongewenst gedrag moet vermeden worden. Jonge honden, die misschien uit opwindning of verveling in tuigen of lijnen bijten, moeten, zeker in het begin, als laatste ingespannen worden.

De honden zijn gelukkig, als ze alles goed gedaan hebben. Het is de verantwoordelijkheid van de musher om een situatie te creëren waarin de honden het goed doen. In Alaska, waar de sledehondensport ontstaan is, zegt men niet voor niets: "houd je honden gelukkig".

GENEESKUNDIGE ZORG

Ontwikkel een goede werkrelatie met je dierenarts. Deze vormt een waardevolle informatiebron voor de verzorging van honden en kan eventueel voor andere diensten zorgen als dit nodig mocht zijn. Na verloop van tijd kun je routine zaken deels zelf, maar vraag altijd professionele hulp als dit nodig lijkt.

Steeds meer dierenartsen krijgen interesse in de, dikwijls specialistische, behandeling van sledehonden. Er bestaat ook een wereldorganisatie, de ISDVMA (Int. Sled Dog Veterinarian Medical Association), waarvan alle leden zeer deskundig zijn en door seminars en studies hun kennis verder uitbreiden. Alle verenigingen die lid zijn van de IFSS (Int. Fed. of Sleddog Sports) hebben een naslagwerk met studies, behandelingsmethodes e.d., dat jaarlijks bijgewerkt wordt door de ISDVMA.

Ontwormen, in- en uitwendige parasieten controle.

Zowel voor als na het wedstrijdseizoen moeten sledehonden ontwormd worden, daarnaast nog een keer voor de jaarlijkse inentingen. Pups en jonge honden hebben een afwijkend schema, afhankelijk van de gebruikte middelen (vraag het je dierenarts).

Ook voor uitwendig parasieten (puppyluis, vlooiën, teken, etc.) ben je bij je dierenarts aan het goede adres. Speciaal over teken moet je je maar eens goed laten voorlichten door je dierenarts (Lyme-disease).

Inentingen

De jaarlijkse entingen van de volwassen sledehonden gebeurt meestal in de herfst. Niet te laat, want een hond heeft tijd nodig voor de opbouw van een goede immuniteit, maar ook niet te vroeg, omdat van sommige middelen de werking mettertijd afneemt. Alle honden moeten geënt worden tegen Parvo, Hondenziekte, Hepatitis, Leptospirose, Hondsdolheid en Kennelkuch. Voor pups geldt een ander inentingsprogramma, dat je met je dierenarts bespreekt.

Zorg ervoor, dat je als je naar races (in het buitenland) gaat, je ingevulde inentingsboekjes en gezondheidsverklaringen bij je hebt. Vraag, als de wedstrijduitschrijving dit niet duidelijk vermeld, bij de organisator (zeker in het buitenland) of er misschien nog andere maatregelen nodig zijn. Het is erg vervelend om na vele kilometers achter de grens te moeten blijven.

De musher als dierenverzorger.

Houd je honden goed in de gaten, kijk hoeveel de hond eet en drinkt, hoeveel hij plast en poept en hoe dat eruit ziet. Kleine verschillen in het normale gedrag van de hond kunnen de eerste aanwijzingen zijn voor een gezondheidsprobleem. Praat er met je dierenarts over, die, zo nodig, al in een vroeg stadium de juiste behandeling kan voorschrijven.

De hondenhuid en -vacht geven uitwendige aanwijzingen over de algemene gezondheidstoestand. Preventief optreden tegen externe parasieten, in het bijzonder vlooiën, luizen, teken en mijten, behoort tot de normale verzorging.

Checklijst voor lichamelijk onderzoek

Zo tegen het eind van de zomer is de goede tijd voor een extra zorgvuldig, lichamelijk onderzoek bij je honden. Nu is het de tijd om een beeld te vormen over de algemene gezondheidstoestand van je honden, dat je later als vergelijking kunt gebruiken voor wellicht mogelijke of nodige onderzoeken.

Algemeen voorkomen. Een hond moet attent zijn en interesse tonen in zijn omgeving.

Gewicht, vacht, conditie. Een hond moet slank zijn maar niet dun. De vacht moet gezond glanzen, en de huid lichtroze zijn. Tijdens knuffelen en aanhalen kun je met je handen makkelijk de hele hond controleren op bulten, pijnlijke plekken, knobbels of gezwellen, wat aanwijzingen zijn voor gezondheidsproblemen. Direct naar je dierenarts in voorkomend geval.

Ogen dienen helder te staan zonder overvloedige traanafscheiding, met symmetrische pupillen.

Oren zijn van binnen schoon en stinken niet.

De neus is schoon.

Mond en de tanden zijn schoon, zonder geurtjes en met niet teveel tandsteen. Het tandvlees dient rose te zijn, zonder infecties.

Hartslag en ademhaling. De normale hartslag is 100 to 120 slagen per minuut, het ademhalingsritme 22 per minuut. Bij opwinding kunnen deze waarden hoger worden en tijdens training en wedstrijden gaan zij beslist sterk omhoog, maar dienen na afloop van de prestatie toch weer vrij snel normaal te worden, althans als de hond juist en voldoende getraind is.

De lichaamstemperatuur van een hond schommelt rond de 38.5 °C.

Spiëren, botten en voeten. Onderzoek de hond op symmetrie van zijn skelet en spieren. Knip, zo nodig, de nagels regelmatig en bekijk de voetzolen of er kleine wondjes in of tussen de kussentjes zijn. Behandel wondjes, indien aanwezig, en trek de hond booties (hondenschoenen) aan, zodat goede genezing mogelijk is.

Anaalopening. Kijk of er zweertjes zijn, vergroeningen of abnormale zwellingen. Zoals altijd, als je iets niet vertrouwd, raadpleeg je dierenarts.

WEDSTRIJDEN

Een hond op de juiste manier houden hangt af van een combinatie van diverse factoren, zoals het juiste dieet voor elke hond, de behuizing in de kennel of bij je thuis, de plaats in de rangorde en de mate van aanpassing aan geestelijke en lichamelijke eisen. Als hieraan voldaan is en je je eraan houdt, is de hond gelukkig en stabiel. Voor de volwassen hond is werken, samen met de teamgenoten, een prima manier om te voldoen aan de aangeboren wens om te werken.

Organisatie van sledehondenwedstrijden

Meestal is de organisatie in handen van een locale organisatie in samenwerking met een sledehondensportclub. Om een goede wedstrijd te kunnen garanderen, moet door de organisatie voldaan worden aan de volgende, beslist minimale, eisen;

- ◆ Toiletten (bij voorkeur ook douches)
- ◆ Voldoende ruimte om te parkeren + stake-out en toeschouwers
- ◆ Een zaal of tent voor de musher-meeting
- ◆ Een plaats voor de medische/veterinaire eerste hulp behandelingen

Daarnaast dient er water te zijn en mogelijkheden tot het deponeren van afval. De organisatie markeert het stake-out/ parkeer gebied en zorgt voor parkeercontrole. Bij slecht weer en zachte ondergrond moet er een tractor o.i.d. zijn om de deelnemers naar of van hun parkeerplaats te brengen. Het start/ finish gebied moet goed afgezet worden en er moet een omroepinstallatie zijn. En, natuurlijk, er moet een trail aangelegd zijn, ±2,5 m breed en gemarkeerd op een zodanige manier, dat het welzijn van de honden gewaarborgd is.

De diverse klassen lopen over verschillende trails.

Sprint (ideale afstanden per loop, afhankelijk van vele factoren)

	sneeuw	karrenwedstrijd
4-honden klasse	7 - 9 km	4 - 7 km
6-honden klasse	11-14 km	7 - 9 km
8-honden klasse	16-18 km	8 -11 km
Unlimited klasse	21-25 km	9 -13 km
Pulka/skijöring	11-14 km	7 - 9 km

Middle-distance + longtrail:

alleen sneeuw! 35 - 140 km per dag

De renleider en zijn taak

De renleider heeft de totale verantwoordelijkheid voor de realisatie van een technisch correcte (conform de renregels) goed georganiseerde wedstrijd. Hij is de voorzitter van de jury en ook verantwoordelijk voor een goede samenwerking met de dierenartsen, de functionarissen belast met het toezicht op het welzijn van de dieren en alle andere officials. In geen geval zal hij geweld, in welke vorm dan ook, t.o.v. mens of dier tolereren.

Andere taken tijdens een wedstrijd

De volgende taken vallen ook onder de verantwoordelijkheid van de renleider, maar kunnen, gezien de omvang en diversiteit natuurlijk niet door hemzelf uitgeoefend worden. Daarom is er een organisatie, die deze taken realiseert, waarvoor dikwijls lang van te voren al planning c.q. actie nodig is.

- ◆ Trail aanleg en markering
- ◆ Afzetten van start/finishgebied
- ◆ Organisatie van een of meer musher-meetings
- ◆ Uitgifte van startnummers
- ◆ Vervaardiging en distributie van start- en uitslagenlijsten
- ◆ Tijdname(electronisch/manueel+backup)
- ◆ Hondeninspectie
- ◆ Uitrustingsinspectie
- ◆ Controle (steekproef) op entingspapieren
- ◆ Aanwijzen van wedstrijdofficials, zoals:
 - Controleposten voorzien van communicatiemiddelen
 - Starter
 - Slede/kar vasthouders
 - Speaker
 - Inspecteurs, enz. enz.

De renleider beslist of een wedstrijd al dan niet doorgaat. De volgende voorbeelden zijn redenen een wedstrijd te annuleren of te onderbreken,

- ◆ Weersomstandigheden (te warm, dichte mist, sneeuwstorm)
- ◆ Toestand van de trail (gevaarlijk voor de teams)
- ◆ Stormschade (omvallende bomen, afbrekende takken)
- ◆ Het ontbreken van noodzakelijke trailblokkering

In geval van oplopende temperaturen tijdens de wedstrijddag kan de renleider de wedstrijd onderbreken om de noodzakelijke actie te nemen, zoals de verdere starts uitstellen, de trail inkorten of de wedstrijd staken.

De stake-out (uitlaatlijn) tijdens wedstrijd of training

Nadat ze voldoende uitgerust zijn, moet een sledehond natuurlijk ook een bepaalde mate van bewegingsvrijheid kunnen hebben. Het dier moet kunnen eten, drinken, zijn behoefte doen en de mogelijkheid hebben contact te maken met teamgenoten en 'buren'. Dit alles kan natuurlijk onmogelijk in de hokken gebeuren. Om het toch te kunnen realiseren hebben we de zgn. stake-out, bestaande uit een of meerdere lange kettingen met kortere zijkettingen. Minimaal aan één, maar liever aan beide zijden van de korte ketting zit een wartel, die het in elkaar draaien van de ketting voorkomt. De hond wordt via de halsband aan de ketting vast gemaakt d.m.v. een karabijnhaak. Het geheel moet zo gemaakt zijn, dat een hond makkelijk kan staan, liggen, zich uitstrekken, ronddraaien en neuscontact met de buurhonden kan maken.

Op deze manier kan elke hond eten en drinken zonder door andere honden gestoord te worden en ook nog socialiseren door reuk en aanraking. Je moet je stake-out altijd zo neerzetten, dat honden zich er niet in kunnen verwarren. Neem de ketting zo soepel mogelijk en zorg ervoor dat de schakels zo zijn, dat een hond er niet met een teen of nagel in kan blijven hangen. Tegenwoordig zie je ook stake-outs van geplastificeerde staalkabel, die het grote voordeel hebben dat ze licht zijn en makkelijk te transporteren.

Als je honden aan de stake-out staan, houd je altijd een oogje in het zeil, laat ze nooit alleen en gebruik de mogelijkheid voor controle, spelen of aanhalen.

Tussen 's avonds 11.00 en 's morgens 07.00 is het (meestal) niet toegestaan honden aan de stake-out te zetten, m.a.w. voorgeschreven rust voor iedereen.

Voordat de wedstrijd begint worden de honden gedrenkt en getuigd en vervolgens in de goede volgorde ingespannen.

De stake-out geeft toeschouwers en media de mogelijkheid honden te bekijken, te fotograferen/filmen of, na toestemming van de eigenaar, aan te halen. De meeste honden vinden contact met mensen heerlijk, maar jij bepaalt of en wanneer je het toestaat. Gun je honden in elk geval wat tijd vlak voor en tijdens het inspannen en direct na de finish. Vanzelfsprekend is dat toeschouwers niet met eigen hond(en) in de stake-out komen (vreemde indringer in de groep) en dat je nooit toestaat dat men, hoe goed bedoelt ook, je honden iets te eten geeft.

Kort samengevat nog even de voordelen van de stake-out;

- ◆ Mogelijkheid tot individueel contact (prijzen, aanhalen, belonen)
- ◆ Korte algemene toestandscheck (en zonodig medische behandeling)
- ◆ Eten en drinken zonder stress
- ◆ Als groep bij elkaar zijn, zonder teveel direct contact (besmettingsgevaar, onvriendelijkheden)
- ◆ Gegarandeerde controle en veiligheid

De ideale musher

Het gedrag tijdens de wedstrijd is voorbeeldig en sportief, de uitrusting voldoet aan alle voorschriften. Is ook zelf voorbereid op de lichamelijke en geestelijke eisen die de sport stelt. De wijze van omgaan met de honden, zowel als hun behuizing, is volkomen correct en een bewijs van de liefde voor de honden.

Bij de wedstrijd worden alleen gezonde, volwassen honden ingezet, die voldoende getraind zijn voor dit evenement. Deze musher accepteert de instructies van wedstrijdofficials en houdt zich aan de regels en voorschriften.

Tolerantie voor en het welzijn van de partners, de honden, staat op de eerste plaats. Iedere musher dient zich in te zetten voor de acceptatie en naleving van de renregels en daarbij de volle verantwoordelijkheid voor het welzijn van de honden te nemen.

Goed opgeleide renleider en juryleden zijn instaat in geval van overtreding op te treden.

WHO'S WHO IN DE SLEDEHONDENSPOORT

Alle sledehonden hebben het volgende gemeen, hun lichaamsbouw, die hen instaat stelt voor een slee te rennen en de wil tot werken. Aan de hand van hun afstamming en oorspronkelijke taak, kun je ze in de volgende groepen indelen.

Alaskaanse (Alaskan) Husky

In Alaska werden er al sledehondewedstrijden gehouden voordat er geregistreerde sledehonden (rassen) bestonden. De honden die ingezet worden voldoen aan de hoogste eisen, die men aan sledehonden kan stellen, maar zijn qua uiterlijk zeer divers. Ze worden *Indian dogs of Alaskan Husky's* genoemd.

Met de honden die uitblinken in wedstrijden wordt gefokt, waarbij, in tegenstelling tot raszuivere honden, er geen vaste standaard waaraan men zich te houden heeft bestaat. Het doel van de fok is gehoorzaamheid, karakter, snelheid, gemakkelijk in de omgang en uithoudingsvermogen. Door de jaren heeft een duidelijke lijnteelt plaatsgevonden en zijn bepaalde foklijnen duidelijk herkenbaar, maar vaak zijn toch de Alaskans uiterlijk zeer verschillend.

Het niet gebonden zijn aan een rasstandaard geeft fokkers natuurlijk een grotere vrijheid dan degenen die rashonden fokken, maar het is beslist niet zo, dat Alaskans willekeurige bastaard kruisingen zijn. Ook fokkers van Alaskans hebben de verantwoordelijkheid hun fokbeleid af te stemmen op het bewaren van een oorspronkelijk type sledehond, dat voldoet aan hierboven genoemde fokdoelen.

Alaskan Malamute

In het gebied rond de Kotzebue-zeeengte in Alaska leeft een eskimo stam, de Malamuten die eens beroemd waren als fokkers van krachtige sledehonden met een groot uithoudingsvermogen, waarbij snelheid voor hun taak niet belangrijk was. Hun voor het merendeel grijs- of zwart-witte honden werden *Alaskan Malamutes* genoemd.

De teloorgang van de Eskimocultuur en de ongewenste vermenging met honden van bezoekers (expeditie, kolonisten, enz.) bedreigden het voortbestaan van de soort. maar gelukkig slaagden een aantal Amerikaanse fokkers erin om met een gering aantal oorspronkelijke exemplaren de *Alaskan Malamutes* voor uitsterven te behoeden. Het zijn de zwaarstgebouwde sledehonden, zij missen de snelheid van de kleinere Siberische Husky's, maar zijn daarentegen veel sterker. Zoals zoveel hondenrassen worden *Malamutes* tegenwoordig dikwijls alleen nog op uiterlijke kenmerken gefokt, zonder selectie op de aanwezigheid van de oorspronkelijke karakter- en werkeigenschappen, met alle negatieve gevolgen vandien.

Fokkers zouden de sledehondensport uitstekend kunnen gebruiken (selectie), waarbij de nadruk gelegd zou moeten worden op de trekkracht van de honden en niet de snelheid.

Groenlander / Eskimohond

Deze honden zijn oorspronkelijk gefokt door de bewoners van Groenland en werden gebruikt, ingespannen in waaivorm, voor het

trekken van een vrachtslee, maar ook voor de jacht. De *Groenlander* is een vriendelijke, krachtige niet veeleisende trekhond, die in vroeger tijden 's zomers geacht werd voor zijn eigen voeding te zorgen. Bij de *Groenlander* zijn alle kleuren toegestaan. Zijn uithoudingsvermogen en geschiktheid voor het trekken van zware lasten was mede verantwoordelijk voor de succesvolle afloop van Amundsens Zuidpoolexpeditie. In Zwitserland werden *Groenlanders* gebruikt bij de aanleg van het Jungfrau spoor. Tot op heden zijn er daar nog exemplaren van dit ras, zij het nu alleen als trekpleister voor toeristen.

Samojeed

Het volk van de Samojeeden leefde tussen de Ural en de Jenessej, het waren rendierfokkers en volgden hun kuddes. Hun honden werden gebruikt als waakhond bij de kudde, als gezelschap en voor het trekken van sleden. Al in 1880 werden er 'Sammen' in Engeland geïmporteerd, waarna ze al snel een rasstandaard kregen. Uit de diverse kleurschakeringen fokten de Britten het huidige, uniforme uiterlijk van de *Samojeed* met een witte of biscuitkleurige vacht. Tijdens de poolexpedities van Nansen en Shackleton bewees de *Samojeed* over de nodige trekkracht te beschikken, maar nu zien we deze bescheiden sledehond niet vaak meer bij wedstrijden.

Waardoor? Desinteresse, foutieve fok, of andere redenen, is niet te achterhalen, wel staat vast dat veel *Samojeeden* niet meer in staat zijn ook maar enigszins te voldoen aan de oorspronkelijk aan het ras gestelde eisen. **Hier is een grote taak weggelegd voor de liefhebbers van dit sledehondentype, behoudt uw ras voordat het verwordt tot alleen maar een showhond.**

Siberische Husky

Deze honden werden gefokt door de Tschuktchi's, een eskimo stam in oost Siberië. Aan het begin van de 20e eeuw werden geselecteerde exemplaren naar Alaska gebracht voor de sledehondensport. In het begin lachte men om de kleine honden, maar dat veranderde gauw in waardering, omdat ze vaak van de teams met de zwaardere honden wonnen. In 1925 werden ze wereldberoemd toen Leonard Seppala met zijn *Siberians* een levensreddend serum naar Nome bracht, waar een difterie epidemie heerste en dat door weersomstandigheden op geen andere manier bereikbaar was. Nu herinnert de Iditarod nog steeds aan deze grootse prestatie. Via de Amerikaanse staat New England verspreidde de sport met *Siberische Husky's* zich over de gehele USA en vanaf de 60er jaren ook over Europa, waar tot op heden de *Siberische Husky* de, in aantallen, meest toonaangevende sledehond is. Toch zien we ook hier een tendens tot 'mode-' en 'showhond', maar gelukkig zijn er nog veel kwalitatief erg goede honden. Fokkers van dit ras dienen er van overtuigd te zijn, dat de sledehondensport de enige manier is waarop de oorspronkelijke eigenschappen van de *Siberische Husky*, zoals de wil tot werken, uithoudingsvermogen en snelheid bewaard en bevorderd kunnen worden.

Jachthonden (flappers)

Meer en meer zien we op wedstrijden honden die lijken op Duitse Staanders en door de mushers dikwijls 'flappers' genoemd worden, vanwege hun flapperende oren. In weze hebben we hier te maken met een Europese ontwikkeling (vergelijkbaar met die van de Alaskan Husky) die uit de Scandinavische landen komt.

In Scandinavië ontdekte men tijdens de zo gebruikelijke skitochten van de hele familie met de honden, dat 'Staanders' over zeer goede werkeigenschappen beschikten. Via selectie, kundige fok, waarbij ook gekruist werd met oorspronkelijke sledehonden, is een type hond ontwikkeld, dat eruit ziet als een jachthond, maar beschikt over alle kwaliteiten waaraan een sledehond moet voldoen. Het zijn stoere, zeer snelle honden, die onder alle omstandigheden uitstekend hun werk doen. Men moet deze honden in actie gezien hebben om te kunnen geloven dat een nieuwe generatie sledehond geboren is.

Aad en Marijke Hekkers.

Uitgave 1997